

Rapportage ontwikkelgesprek Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Details visitatie

Informatie over de opleidingen

Naam van de instelling: Universiteit Maastricht
Status van de instelling: Bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets: Positief

Naam van de opleiding: Rechtsgeleerdheid
CROHO-nummer: 50700
Niveau van de opleiding: Bachelor
Oriëntatie van de opleiding: Academisch
Aantal studiepunten: 180 EC
Afstudeerrichtingen: -
Locatie: Maastricht
Variant(en): Voltijd
Onderwijstaal: Nederlands
Inleverdatum NVAO: 1 november 2024

Naam van de opleiding: Fiscaal Recht
CROHO-nummer: 56827
Niveau van de opleiding: Bachelor
Oriëntatie van de opleiding: Academisch
Aantal studiepunten: 180 EC
Afstudeerrichtingen: -
Locatie: Maastricht
Variant(en): Voltijd
Onderwijstaal: Nederlands
Inleverdatum NVAO: 1 november 2024

Naam van de opleiding: Fiscaal Recht
CROHO-nummer: 66827
Niveau van de opleiding: Master
Oriëntatie van de opleiding: Academisch
Aantal studiepunten: 60 EC
Afstudeerrichtingen: - Directe belastingen
- Indirecte belastingen
- Tax and Technology
Locatie: Maastricht
Variant(en): Voltijd
Onderwijstaal: Nederlands
Inleverdatum NVAO: 1 november 2024

Naam van de opleiding: Forensica, Criminologie en Rechtspleging
CROHO-nummer: 60171
Niveau van de opleiding: Master
Oriëntatie van de opleiding: Academisch
Aantal studiepunten: 60 EC
Afstudeerrichtingen: - Forensica, Criminologie en Rechtspleging (Nederlandstalige track)
- Forensics, Criminology and Law (Engelstalige track)
Locatie: Maastricht
Variant(en): Voltijd
Onderwijstaal: Nederlands, Engels
Inleverdatum NVAO: 1 november 2024

Naam van de opleiding: Nederlands Recht
CROHO-nummer: 66451
Niveau van de opleiding: Master
Oriëntatie van de opleiding: Academisch
Aantal studiepunten: 60 EC
Afstudeerrichtingen: - Privaatrecht
- Handels- en Ondernemingsrecht
- Staats- en Bestuursrecht
- Algemeen Programma
Locatie: Maastricht
Variant(en): Voltijd
Onderwijstaal: Nederlands
Inleverdatum NVAO: 1 november 2024

Naam van de opleiding: Recht en Arbeid
CROHO-nummer: 60169
Niveau van de opleiding: Master
Oriëntatie van de opleiding: Academisch
Aantal studiepunten: 60 EC
Afstudeerrichtingen: - Arbeid en Gezondheid
- Arbeid en Onderneming
Locatie: Maastricht
Variant(en): Voltijd
Onderwijstaal: Nederlands
Inleverdatum NVAO: 1 november 2024

Ontwikkelgesprek

Datum: 24 juni 2025

Context van het ontwikkelgesprek

Conform het beoordelingskader van de NVAO heeft de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht een ontwikkelgesprek gevoerd met het panel, in het kader van de her-accreditatie van alle opleidingen in 2024. Tijdens dit gesprek zijn toekomstige ontwikkelingen en mogelijke verbeteringen besproken vanuit een ontwikkelingsperspectief. De agenda is door de faculteit opgesteld. Hoewel het ontwikkelgesprek onderdeel is van de opleidingsbeoordeling, zijn de uitkomsten geen onderdeel van de accreditatiebeoordeling. Op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), artikel 5.13, lid 6, wordt het verslag van dit gesprek met dit document gepubliceerd. In het gesprek zijn de volgende thema's besproken:

1. Wereldburgerschap en persoonlijke ontwikkeling
2. Intensivering van het contact met het werkveld
3. De impact van generatieve AI op het juridisch onderwijs
4. Opleidings specifieke ontwikkelingen, alumni beleid en intercollegiale samenwerking.

Het panel dat de bachelor- en masteropleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht beoordeelde, bestond uit de volgende leden:

- Prof.dr. J.P. (Joanne) van der Leun, hoogleraar Criminologie aan Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden [voorzitter];
- Prof.mr.dr. P.M. (Pauline) Schuyt, rector-directeur van de Academie voor Wetgeving en Overheidsjuristen in Den Haag, en deeltijd Sanctierecht en Straftoemeting aan de Universiteit Leiden;
- Prof.mr.dr. U.R.M.T. (Bald) de Vries, hoogleraar Interdisciplinair Juridisch Onderwijs aan de Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie van de Universiteit Utrecht;
- Prof.dr. A.F. (Arthur) Salomons, hoogleraar Privaatrecht aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof.dr. S.M.M. (Sacha) Garben LLM, hoogleraar EU Law aan het Europacollege in Brugge en legal officer bij het Team Europees Arbeidsrecht van de Europese Commissie in Brussel (België);
- I. (Iris) Stins BSc., bachelorstudent Rechtsgeleerdheid aan de Open Universiteit en alumna van de bacheloropleiding Civiele Techniek aan de Universiteit Twente [student-lid];
- Prof.mr. J.L.W. (Hansko) Broeksteeg, hoogleraar Staatsrecht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radboud Universiteit [referent];
- Dr. V. (Vestert) Borger LLM, universitair docent Europees recht, verbonden aan het Europa Instituut van de Universiteit Leiden [referent];
- Prof.dr.mr. V. (Vanessa) Mak, hoogleraar Burgerlijk Recht aan het Instituut voor Privaatrecht van de Universiteit Leiden [referent];
- Dr.mr. J.M. (Michael) Milo, universitair hoofddocent verbonden aan het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht van de Universiteit Utrecht [referent];
- Prof.dr. A.C. (Antoine) Buyse, hoogleraar Rechten van de mens in multidisciplinair perspectief en directeur van het Studie- en Informatiecentrum Mensenrechten (SIM) aan de Universiteit Utrecht [referent];

- Dr. M. (Moritz) Jesse LL.M., universitair hoofddocent Europees recht aan het Europa Instituut van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden [referent];
- Prof.dr. A.C.M. (Anne) Meuwese, hoogleraar Public Law & Governance of Artificial Intelligence aan de Universiteit Leiden [referent];
- Mr.dr. M.Y. (Martien) Schaub, universitair hoofddocent in het contractenrecht aan de Erasmus Law School van de Erasmus Universiteit Rotterdam [referent].

Bij het ontwikkelgesprek van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid zijn de volgende personen betrokken:

- Prof.mr. J.M. (Jan) Smits, decaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht en hoogleraar Privaatrecht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht;
- Prof.mr. S.J.F.J. (Sjoerd) Claessens, vice-decaan onderwijs van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht en hoogleraar Ontwikkeling van Juridisch Onderwijs aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht;
- Mr.dr. N. (Nicole) Kornet, opleidingsdirecteur bacheloropleiding European Law School, universitair hoofddocent in Juridisch Onderwijs en Privaatrecht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht;
- Prof.mr. S.L.T. (Sarah) Schoenmaekers, opleidingsdirecteur masteropleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht en hoogleraar Europees Economisch Recht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht, bijzonder hoogleraar Europees Recht aan de Open Universiteit en hoogleraar Bouwrecht aan de UHasselt;
- Prof.mr.dr. J.J.J. (Joost) Sillen, opleidingsdirecteur bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid en de bacheloropleiding Fiscaal Recht van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht en hoogleraar Staatsrecht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht;

1. Wereldburgerschap en persoonlijke ontwikkeling

Tijdens het ontwikkelgesprek met de visitatiecommissie is uitgebreid gesproken over het thema wereldburgerschap en het UM-brede traject Global Citizenship Education (GCED), en de wijze waarop dit binnen de faculteit wordt vormgegeven. Centraal stond de vraag hoe studenten niet alleen vakinhoudelijk, maar ook op het gebied van sociale en persoonlijke ontwikkeling optimaal kunnen worden ondersteund.

De deelnemers benadrukten dat juist deze laatste domeinen onder druk staan, mede door ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs. Er werd gepleit voor een integrale benadering waarbij elementen van persoonsvorming, sociaal bewustzijn en maatschappelijke betrokkenheid worden verankerd in het curriculum. Voorbeelden hiervan zijn het bevorderen van persoonlijk leiderschap binnen vakken, community-engaged learning en het expliciteren van leerdoelen op het vlak van socialisatie.

De perceptie van afnemende sociale vaardigheden onder studenten werd breed onderkend door de commissie. Dit vraagt volgens de commissie om een hernieuwde didactische benadering, onder meer via reflectieve stages, mondelinge toetsing en begeleiding van jonge docenten in het bespreekbaar maken van maatschappelijke thema's. Ook kwam de behoefte aan ruimte voor maatschappelijk gevoelige onderwerpen aan de orde. Onderwijsvormen die studenten dwingen tot dialoog, zoals Problem-Based Learning (PBL), bieden mogelijkheden, maar het gesprek hierover vereist tevens ondersteuning en training van docenten.

Concrete voorbeelden werden genoemd, zoals het uitnodigen van ervaringsdeskundigen en alumni met diverse achtergronden, en het benutten van regionale partnerschappen voor betekenisvol contact buiten de academische context. De faculteit ziet het als haar opdracht om studenten niet alleen op te leiden tot juristen, maar ook tot betrokken en verantwoordelijke wereldburgers.

2. Intensivering van het contact met het werkveld

De faculteit onderkent het belang van structurele en betekenisvolle contacten met het werkveld. De wens is uitgesproken om de bestaande contacten te intensiveren en te verbreden, zodat studenten beter worden voorbereid op de diversiteit van de juridische arbeidsmarkt. Er wordt gewerkt aan het verder integreren van alumni in het onderwijs, onder meer via mentorschap, gastcolleges en coaching cafés. Daarbij is het streven om recente alumni te betrekken, omdat zij voor studenten herkenbaar zijn en actuele ervaringen kunnen delen. Ook wordt onderzocht hoe werkveldcontacten beter kunnen worden gekoppeld aan specifieke opleidingen en vakken, zodat de aansluiting tussen theorie en praktijk wordt versterkt. Tegelijkertijd is er aandacht voor de toegankelijkheid van deze initiatieven, met oog voor studenten die minder gemakkelijk gebruik maken van netwerkmogelijkheden.

Het panel onderschrijft het belang van deze ontwikkelingen en moedigt aan om werkveldcontacten breed te benutten, zowel voor inhoudelijke inbreng als voor het ontwikkelen van professionele vaardigheden. De faculteit blijft actief zoeken naar innovatieve vormen van kruisbestuiving, mede door samenwerking met andere faculteiten en externe partners.

3. Generatieve AI in het juridisch onderwijs

De opkomst van generatieve AI (Gen AI) stelt het juridisch onderwijs voor nieuwe uitdagingen en kansen. De faculteit onderzoekt hoe AI op verantwoorde wijze geïntegreerd kan worden in het onderwijs en de toetsing. Daarbij wordt onderkend dat AI routinematig handwerk kan overnemen, waardoor de nadruk in het onderwijs verschuift naar kritisch en creatief denken, juridische argumentatie en ethisch bewustzijn.

Er is discussie over de houdbaarheid van traditionele toetsvormen, zoals de bachelor- en masterscriptie. Alternatieven zoals oefenrechtbanken en portfolio's worden overwogen, waarin studenten hun vaardigheden en eigen juridische stem kunnen tonen. Het panel wijst op het belang van transparantie en verantwoording bij het gebruik van AI, bijvoorbeeld via research logs en

presentaties waarin studenten hun proces toelichten.

De faculteit zet in op het bevorderen van ethisch bewustzijn, onder meer door AI en ethiek te integreren in het curriculum. Er wordt gewerkt aan duidelijke richtlijnen voor AI-gebruik, met aandacht voor het spanningsveld tussen het voorkomen van misbruik en het stimuleren van verantwoord gebruik. Het panel adviseert om ervaringen en best practices te blijven uitwisselen, zowel binnen de faculteit als met zusterfaculteiten, om tot een gezamenlijke aanpak te komen.

4. Opleidingsspecifieke ontwikkelingen, alumnibeleid en samenwerking

I. Opleidingsspecifieke ontwikkelingen

Binnen de verschillende opleidingen is aandacht voor de studeerbaarheid en het effect van 'pre-requisites'. In de bacheloropleiding European Law School blijkt dat het stellen van voorwaarden aan het volgen van vakken (pre-requisites) bijdraagt aan betere studieresultaten, mits de mogelijke negatieve effecten op studievertraging goed worden gemonitord. Het panel adviseert om alert te blijven op onbedoelde neveneffecten en waar nodig bij te sturen.

II. Alumnibeleid

Het alumnibeleid wordt verder ontwikkeld, met bijzondere aandacht voor de bacheloropleidingen. De aanstelling van een alumni coördinator biedt ruimte voor het organiseren van activiteiten waarbij alumni en studenten met elkaar in contact worden gebracht, zoals internationale excursies en sociale bijeenkomsten met een educatief karakter. De faculteit bevindt zich in een brainstormfase om deze activiteiten structureel te verankeren.

III. Intercollegiale samenwerking

De samenwerking tussen de opleidingen binnen de faculteit wordt als belangrijk aandachtspunt gezien. Er wordt gestreefd naar een betere aansluiting tussen bachelor- en masterprogramma's en naar het gezamenlijk ontwikkelen van initiatieven. Ook wordt ingezet op het bevorderen van samenwerking tussen medewerkers uit verschillende vakgroepen, als voorbeeld voor studenten en ter versterking van sociale en professionele vaardigheden.